

FAUNABEHEERZONE 2

DOELSTELLING

VOOR FBZ 2 GELDT EEN NULSTAND DOELSTELLING. IN GEBIEDEN DIE IN EIGENDOM ZIJN VAN NATUURPUNT OF DIE DOOR NATUURPUNT BEHEERD WORDEN GELDT EEN NULSCHADE DOELSTELLING.

MAATREGELEN OM DEZE DOELSTELLING TE BEREIKEN ¹

1. Informeren en sensibiliseren

Alle partijen engageren zich ertoe om de eigen achterban te informeren over de problematiek rond everzwijnen en de maatregelen die we hierover hebben afgesproken.

Er wordt van iedereen een open en transparante communicatie verwacht.

Deze consensustekst wordt met de volledige achterban gedeeld en toegelicht.

Natuurpunt engageert zich om de eigen conservatoren bewust te maken van de problematiek voor omstaanders en dit ook in relatie tot de eigen natuurdoelen.

De provincie West-Vlaanderen informeert de landbouwers via de Nieuwsbericht Inagro; binnen de provincie worden de domeinwachters geïnformeerd; verder zal de provincie ook de milieuambtenaren informeren.

De provincie West-Vlaanderen is ook bereid, in overleg met de WBE's, om het lokaal overleg (mee) te faciliteren; het is nodig en wenselijk dat hier meerdere partijen aan deelnemen. Het engagement van de provincie geldt als er everzwijnen gesignaleerd of aanwezig zijn en enkel als het lokale overleg niet goed op gang komt. Eventueel kan het lokale overleg ook in combinatie met verscheidene WBE's georganiseerd worden.

Landbouwers en jagers engageren zich ertoe om het gesprek met elkaar aan te gaan (dat is meer dan elkaar 'kennen') zodat het onder andere heel duidelijk wordt wie waar welk jachtrecht heeft. Ook al is dit wettelijk bepaald, blijktbaar is dit in de praktijk niet altijd allemaal helder. Verder is het ook aangeraden dat beide partijen overleggen met elkaar en onderzoeken hoe ze hun samenwerking kunnen uitbouwen en/of versterken.

2. Preventieve maatregelen

Iedereen doet hier de nodige inspanningen toe. In het handboek van ANB "De natuur als goede buur" publicatie 2015 (<https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/14728>) staan heel wat preventieve maatregelen opgesomd. Dit document wordt gedeeld zodat iedereen op de hoogte is.

Natuurpunt zal conservatoren aanzetten om hiertoe lokaal gesprekken te voeren met de betrokkenen; Natuurpunt Mechelen zal promotie voeren voor het uitvoeren van preventieve maatregelen (zoals plaatsen van afsluitingen voor private eigenaars grenzend aan natuurgebieden)

¹ Alle actoren vragen dat ook de provincie Oost-Vlaanderen, niet aanwezig bij de besprekingen van deze consensus, zich zal engageren om deze doelstelling mee te realiseren

De Boerenbond zal de landbouwers sensibiliseren om preventieve maatregelen te nemen zoals het inzetten van wildcamera's (cfr het project in FBZ 3 waar landbouwers een wildcamera kunnen aanvragen bij de Boerenbond).

3. Organiseren van melding van aanwezigheid en schade

Bekendheid van meldingsplicht

We hebben allemaal een meldingsplicht en we gebruiken het meldpunt everzwijnen.west@vlaanderen.be voor de melding van aanwezigheid en schade. Iedereen doet ook alles wat nodig is om dit mailadres door te geven aan de achterban.

Ook de gemeenten moeten gesensibiliseerd worden om meldingen door te geven via everzwijnen.west@vlaanderen.be (voor meldingen door mensen die niet de weg vinden naar ANB of jagerij).

Kwaliteit van melding

Iedereen doet ook alles wat mogelijk is om de kwaliteit van de melding te verbeteren. Dat betekent de locatie van waarneming en schade zo accuraat mogelijk mee te geven. Ook de melding van het soort schade is belangrijk en bij waarneming ook het aantal everzwijnen.

Respons op melding

Om de snelle respons te kunnen garanderen, engageren de WBE's, provincie en landbouworganisaties zich om een lijst op te maken met de te contacteren personen bij waarneming en te bezorgen aan ANB. Als er dan een melding binnenkomt, kan ANB snel schakelen en de melding doorgeven. Om de juiste contactpersonen te vinden, is het belangrijk ook de juiste locatie door te geven.

4. Voorbereidingen van bejaging

Voorafgaand lokaal overleg

Om bejaging ²voor te bereiden moeten heel wat stappen doorlopen worden:

- Alle partijen verbinden zich ertoe om hierover **vooraf het gesprek aan te gaan** met alle betrokkenen om voorbereid te zijn als er een waarneming is om meteen tot actie te kunnen overgaan voor het behouden van de nulstand. Belangrijk om te onthouden is dat er na 1 april geen jachtplannen meer ingediend kunnen worden voor het lopende jaar. Hierbij is het van belang om NIET te wachten tot de

² Opgelet: bestrijding kan ingezet worden op plaatsen waar nog geen jachtplan is maar bestrijding is juridisch niet altijd een valabele oplossing. Bestrijding kan immers enkel op percelen waarop schade aanwezig is en niet op de percelen daarrond en kan ook niet ingeroepen worden om schade op andere percelen te vermijden of te beperken. Iedereen moet zich dus bewust zijn van de beperkingen van bestrijding tov jacht.

Voor reservaten is voor elke vorm van beheer een afwijking nodig van artikel 35 van het Natuurdecreet. Afwijkingen op grond van dit artikel kunnen alleen maar toegestaan worden als de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- er mag geen andere bevredigende oplossing bestaan;
- de afwijking mag geen afbreuk doen aan het streefdoel om de populaties van de soort in kwestie in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, op lokaal niveau of op Vlaams niveau.

evers er zijn doch wel een scenario op voorhand uit te werken. De aangekondigde draaiboeken zullen hier zeker van dienst zijn.

- Voor de terreinen van NP of de terreinen waar NP beheert wordt bejaging gezien binnen een bredere set van maatregelen zoals onder meer preventieve maatregelen, en strategisch beheer. De **afweging** tussen deze maatregelen (en dus ook de afweging of er gejaagd wordt of niet) wordt gemaakt in functie van de overeengekomen consensus doelstelling (0-schade voor NP), o.b.v. onderbouwde argumenten en met de ecologische, en in voorkomend geval sociale, doelen voor het betrokken gebied als absolute randvoorwaarden. Het voorstel zal met de lokale beheerteams geval per geval besproken worden en met hen bekeken worden op praktische realisatie.
- ANB beschikt over een draaiboek opgesteld voor wildbeheer in openbare bossen in 2019, weliswaar overkoepelend voor gans Vlaanderen. Dit draaiboek bevat tal van technische fiches en vormt een handleiding bij de overweging van al dan niet jachtverpachting. Deze handleiding is niet dwingend, maar bevat een zo volledig mogelijke reeks van scenario's of omstandigheden die een rol kunnen spelen bij de overweging om wild al dan niet te gaan beheren. Dit draaiboek kan je online terugvinden op <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1577971>
- De provincie West-Vlaanderen zal bejaging of bestrijding voorbereiden en organiseren als er everzwijnen gesignaleerd worden in de provinciedomeinen. Dit na overleg met de vertegenwoordigers van aanpalende WBE ('s) en in samenspraak volgens de richtlijnen van de overheid-
- De partijen vragen of er gebiedsspecifieke draaiboeken kunnen worden opgemaakt voor natuurgebieden, ANB-gebieden en provinciedomeinen, uiteraard in overleg met lokale actoren.
- Alle partijen verbinden zich tot **open communicatie** hierover en tot **deelname aan het lokale overleg**. Natuurpunt vraagt ook naar het steeds evalueren van de situatie. De provincie West-Vlaanderen is bereid om in regio's waar everzwijnen gesignaleerd zijn het overleg te faciliteren, desnoods te organiseren (dit betreft buiten de provinciedomeinen).

Afschotplan en labels

Iedereen engageert zich om een **afschotplan** aan te vragen waarin minimaal 2 labels zitten. ANB engageert zich om dan (snel) labels op te sturen.

Bejaagbaar maken van gebieden

- Alle partijen engageren zich om te verkennen hoe alle gebieden bejaagbaar gemaakt kunnen worden. Als er everzwijnen gesignaleerd zijn in de provinciedomeinen van de provincie West-Vlaanderen dan zal de provincie bejaging/bestrijding voorbereiden en organiseren (binnen bepaalde randvoorwaarden: recreatie, activiteiten, seizoen, natuurwaarde..). Bij eventuele bejaging/bestrijding worden de domeinen of gedeelten van domeinen afgesloten voor alle publiek. Daarvoor moeten tijdig afspraken gemaakt worden om de nodige maatregelen te kunnen treffen, ook voor de activiteiten van derden in de domeinen.
- **Natuurpunt** engageert zich om te bekijken of gebieden waar momenteel geen bejaging mogelijk is (ovw status reservaat), bejaagbaar te maken. In de nieuwe beheerplannen is dit al opgenomen, maar nog niet standaard in alle regio's. Hiervoor is intern overleg nodig (Stefan Vandamme neemt dit op) en afstemming met team AVES binnen ANB.
- Ook in gebieden van **Natuur en Bos** is niet overal bejaging mogelijk. Natuur en Bos kijkt ook wat hiervoor nodig is.

- Boerenbond zal de landbouwers sensibiliseren om hun eigendommen ingekleurd te laten of te laten inkleuren.
- We hebben te checken of dit voor **vzw Durme** ook mogelijk is.

5. Organiseren van bejaging

Iedereen onderneemt actie als er een melding is van een everzwijn of van schade. Dit moet dan meteen aanzet geven tot een verantwoorde actie op terrein.

Natuurpunt en Boerenbond engageren zich om met de andere actoren in gesprek te gaan over de te volgen strategie van zodra een everzwijn geobserveerd wordt – ook wanneer dit in één van hun gebieden is (cfr. voorafgaand lokaal overleg).

Natuurpunt hanteert een nulschade doelstelling, wat betekent dat zij de bejaging organiseert met de focus op het vermijden van schade, zowel in gebieden waar NP eigenaar is als waar ze beheerder zijn. Dit houdt o.a. in dat er gedurende de wintermaanden maximaal wordt ingezet op het reduceren van het aantal dieren (vb. jachtterrein overschrijdende drukjachten), en in ecologisch waardevolle periodes (broedseizoen) aangepaste maatregelen worden afgesproken. Ook wordt er steeds rekening gehouden met de toestand van het terrein en de schadevermindering/vermijding van waardevolle habitats.

Andere partijen vragen aan NP om na de winterperiode het resultaat van het beheer goed te monitoren om toekomstige schade te vermijden.

6. Monitoren van de indicatoren

Iedereen engageert zich ertoe om alles wat we hier afspreken te monitoren, dit ook in functie van toekomstig beleid. Rapportering gaat over afspraken die (onderling) gemaakt worden (acties in het kader van sensibilisering alsook meldingen van waarneming of eventuele schade).

De provincie West-Vlaanderen engageert zich om de eventuele aanwezigheid van everzwijnen in de eigen domeinen secuur op te volgen.

7. Bepalen van globale strategie/ coördineren van maatregelen

Iedereen blijft deelnemen aan het overleg en actief meedenken in functie van (toekomstig) beleid.